

Cultivării stării de consonanță i-au aparținut și opus-urile pentru violoncel și pian semnate de Șerban Nichifor (*Conceptofonia* – impregnând fluxul fonic cu elemente de scriitură romantică, coroborate cu tipologia unei atitudini interpretative similare, pentru ca apoi să conducă discursul către o maximă simplificare melodică, ce se interferează cu debușuri relaxante la granița cu muzica de café-concert, întreținând atmosfera unui anumit ambient sonor cu alură benefică) și de Liana Alexandra – cele *Cinci secvențe* structurate prin alternarea unor momente lente non-evolutive de tip Klangfarben cu atitudini motrice de caracter opus, precum și cea a secțiunii în ritm aksak și cea din valsul impresionist, alternare interesantă ca posibilă trimitere către ambiguitatea polisemantică a muzicii noi, cu variatele sale oferte stilistice.

Le-a urmat ulterior, în interpretarea cvintetului de alămuri deja menționat și a mezzosopranii Claudia Măru-Hanghiuc, o altă partitură aparținând Lianei Alexandra, *Colaje* – expunând ideea prelucrării unor structuri ritmico-melodice inspirate de dansuri românești din Ardeal, structuri juxtapuse și suprapuse, sincronizate și desincronizate, mixând, cu abilitate și echilibru al proporțiilor, monodia cu armonia și polifonia cu heterofonia, un demers dinamic colorat, adecvat coordonat din punct de vedere timbral.

În fine, *“Stèle” pour Vic Gentils* și, în special, *Parade*, ambele semnate de Raoul de Smet, au pus în valoare semnificativ disponibilitățile acestui ansamblu, inedit prin alăturarea vocii de mezzosoprană rezultantei sonore uzuale aparținând unui astfel de dispozitiv instrumental.

De altfel, ambele partituri ale compozitorului belgian sunt dedicate acestei formații, cea de-a doua vizând în mod special tocmai această suprapunere de timbruri vocal-instrumentale. Clou-ul expresiv al programului oferit de Brass-Quintet “București”(constituit într-un moment interpretativ cristalizat ca atare), *Parade*, s-a identificat cu dimensiunea ironică, pastişardă, de filiație Erik Satie, a cotidianului, muzica ilustrând cu deosebită plasticitate pretextul poetic – *Les Illuminations* de Arthur Rimbaud.

Deschiși unor variante repertoriale extrem de diferite, cu capacitatea de a parcurge stilistic întreaga istorie a compoziției muzicale (de la epoca barocă la cea modernă, de la genul operistic și cel operetistic la cel cameral sau de divertisment precum music-hall-ul), membrii formației (Cristian Hanghiuc și Mircea Lăzărică la trompete, Marian Barbu la corn, Liviu Filip la trombon și Marius Costache la tubă), înființate de numai doi ani (!), reprezintă ipostaza “de secol XX” a unui ansamblu cameral, îmbinând ineditul (posibilitatea ralerii vocii umane) cu “locurile comune” ale repertoriului universal și oferindu-se astfel cerințelor unui auditoriu de absolută diversitate a preocupărilor și intereselor.

Iată un punct final care, la rândul său, poate fi o nouă sursă de meditație asupra locului și rolului muzicii și muzicienilor în societatea actuală; mai există, oare, vreo șansă palpabilă de a iniția ori de a continua încurajarea unui tip de educare a publicului, tipologie specializată pentru a înlesni receptarea – nu în condiții de maxim professionalism, ci măcar într-o strictă conștiință de cauză - a fenomenului sonor de ultimă oră? Sau, ca unică soluție de supraviețuire spirituală, va trebui să ne adaptăm structural unei epoci deteriorate, în care arta, pe post de apendice cultural din ce în ce mai greu de acceptat, se va transforma într-o cloverie tristă, servind partizanilor divertismentului cât mai ieftin, degradată de la stadiul primar al comunicării cu Divinitatea la statutul meschin de însoțitor al oricărei atitudini hedoniste, transformată în ideal al pervertirii morale până la ultima sa consecință?

Loredana BALTAZAR

Premieră absolută la Opera Națională Română

Un moment inedit în cadrul “Săptămâinii Internaționale a Muzicii Noi” a fost premiera absolută a baletului *Roșu și Negru* de Livia Teodorescu-Ciocănea pe scena Operei Naționale Române, un teatru care astfel include în repertoriul curent o nouă lucrare românească contemporană – semn al interesului acordat promovării creației noastre moderne. (Să nu uităm că pe această scenă s-au montat, în ultimii ani, *Revoluția* de Adrian Iorgulescu și *O noapte furtunoasă* de Paul Constantinescu - în regia Cătălinei Buzoianu -, reluându-se totodată *Hamlet* de Pascal Bentoiu în viziunea originală a regizorului George Teodorescu, iar Studioul rezervat teatrului muzical contemporan a prezentat și opere în concert, dar și *Urmuzica* de Sorin Lerescu sau *Notorious* pe muzică de Costin Cazaban, Octavian Nemescu, Irinel Anghel și Andrei Kivu.

Pornind de la lectura celebrului roman omonim al lui Stendhal, compozitoarea Livia Teodorescu-Ciocănea a realizat și libretul baletului, care surprinde momentele esențiale din tensionata evoluție a eroului principal, Julien Sorel, fiind gândit – după cum afirmă autoarea în programul de sală -

"ca o alternare între două planuri – lumea interioară a eroului principal – atemporală, abisală, de natură psihologică (în scenele respective, coregrafia și scenografia fiind de factură abstractă) și lumea reală, exterioară, a acțiunii propriu-zise (...) Titlul romanului trimite la o simbolică bipolară pe care se construiește întreaga acțiune și care se traduce prin opoziția fundamentală dintre viață și moarte, dragoste și moarte – între cariera militară și cariera ecleziastică".

Partitura muzicală densă, cu secvențe dramatice și momente de mare lirism (de remarcat în acest sens în special scena de dragoste), într-o manieră postromantică tratată cu mijloacele tehnicii componistice moderne, aduce în scenă și corul bărbătesc (pregătit de Vasile Corjos) și soliști vocali care, în scurte intervenții, conturează momente deosebite prin calitatea glasurilor și eleganța interpretării. Este vorba despre tânărul contratenor Romeo Văsuț și soprana Mihaela Stanciu. Reușind să depășească dificultățile scriiturii (cu care nu se prea confruntă în repertoriul curent al teatrului), orchestra, sub bagheta dirijorului Răsvan Cernat, a reușit adevărate performanțe artistice, aprecierile elogioase fiind unanime în ceea ce privește sonoritatea densă, omogenitatea, fluența și diversitatea planurilor coloristice construite de către muzicieni.

Pe acest suport, coregrafa Alexa Mezincescu a imaginat o mișcare în care a dorit să îmbine elemente clasice și moderne, venind astfel în întâmpinarea convingerii compozitoarei că "trebuie încercată o reconciliere între modern și clasic în vederea restabilirii comunicării între arta contemporană și public (...) Ca și în muzică, în lumea dansului s-a creat o scindare între clasic și modern, adeseori arta dansului pur contemporan fiind «izgonită din Cetate» - respectiv din teatrul liric. Cred că trebuie să aducem pe scenă tot ceea ce s-a dovedit, în timp, a fi valoros, să reconciliem și cele două lumi ale dansului, artificial scindate, în virtutea faptului că un mesaj artistic, un sens, pot fi exprimate în orice limbaj cu condiția să aibă forța abordării autentice".

Gândită în raport cu personalitatea extrem de interesantă a balerinului Răzvan Mazilu, coregrafia destinată personajului central se desfășoară pe coordonatele mișcării specifice limbajului contemporan, în care trupul capătă o expresivitate aparte, oferind protagonistului oportunitatea punerii în valoare a complexității sale interpretative, cu valențe dramatice și poetice adesea impresionante. Pentru că Răzvan Mazilu este, cu siguranță, unul dintre cei mai reprezentativi dansatori români ai sfârșitului de mileniu, talentul său fiind dublat de o capacitate de investigare și conturare a personajelor cu o forță interioară ce-și pune amprenta asupra fiecăreia dintre aparițiile sale scenice. Prin contrast, partenera sa, Corina Dumitrescu, prim-solistă a Operei Naționale Române, aduce suavitatea și grația baletului clasic în interpretarea Doamnei de Renal, o apariție diafană, ce completează astfel puternica prezență a iubitului său, Julien Sorel. La polul opus, Monica Alexandra Petrică, și ea prim-balerină a ONR, este o vâlvătaie în rolul Mathildei, temperament vulcanic, plină de nerv și strălucire, captând atenția la simpla sa trecere prin scenă, ademenind, cucerind și respingând cu o expresivitate rar întâlnită, dar și cu o frumusețe pe măsură. O distribuție foarte numeroasă contribuie eficient și sugestiv la realizarea relațiilor între personaje, construind astfel o acțiune ce se derulează alert (în special în partea a doua, mult mai densă în plan ideatic). Ansamblul de balet are intervenții bine diferențiate fie în lumea aristocratică sau militară, fie în cea ecleziastică, în ciuda unor desincronizări inerente (de obicei) oricărei premiere.

Decorurile semnate de Viorica Petrovici aduc elemente sugestive într-un joc de forme geometrice decupate în metal cenușiu, al cărui luciu înșelător alternează cu pete policrome, prezente în scenele de intimitate. Costumele Adrianei Grand excelează prin linia elegantă și prin beția de culori într-un amestec voit de stiluri și croieli, debordând de fantezie în balul parizian.

După o muncă imensă, în care fiecare interpret s-a implicat cu un profesionalism demn de laudă, baletul *Roșu și Negru* a văzut lumina rampei, aplaudat îndelung de un public alcătuit, în special din muzicieni, balerini, artiști români și străini prezenți la festivalul "Săptămâna Internațională a Muzicii Noi".

Se cuvine subliniat faptul că realizarea spectacolului a fost posibilă cu sprijinul unor sponsori generoși, care au înțeles importanța susținerii unor producții de anvergură la ONR. Este vorba, în acest caz, despre Philip Morris, BCR, BRD și Oriflame.

Anca FLOREA